

Względy operacyjne dotyczące postępowania z przypadkami COVID-19/ wybuch epidemii na statkach

Tymczasowe wytyczne
24 luty 2020

**Światowa Organizacja
Zdrowia**

Wprowadzenie

Dokument ten został przygotowany na podstawie obecnie dostępnych informacji dotyczących choroby koronawirusowej (wcześniej znanej pod nazwą 2019-nCoV a obecnie określanej jako COVID-19) przenoszonej z człowieka na człowieka drogą kropelkową lub poprzez bezpośredni kontakt z osobą zakażoną.

Zaleca się stosowanie zaleceń niniejszego dokumentu łącznie z opublikowanym przez WHO (Światową Organizację Zdrowia) „Podręcznikiem dotyczącym postępowanie w ochronie zdrowia na statkach” (1).

Docelowym odbiorcą tego dokumentu jest każdy organ związany z ochroną zdrowia publicznego przeciwko COVID-19 na pokładzie statków, wliczając w to Międzynarodowe Przepisy dot. Zdrowia (IHR – International Health Regulations), Krajowy Punkt Epidemiologiczny (NFP _ National Focal Point), portowe organy ochrony zdrowia, lokalne, prowincjonalne i krajowe systemy nadzoru zdrowotnego i reagowania na zagrożenia a także operatorów portów i operatorów statków.

Plan postępowania w przypadku COVID-19

Statki pasażerskie pływające na liniach międzynarodowych powinny opracować pisemny plan postępowania w przypadku pojawienia się ogniska choroby obejmujący: definicję podejrzanego przypadku COVID-19, definicję „bliskich kontaktów” oraz plan izolacji opisujący następujące zagadnienia:

- miejsce/miejsca, w których podejrzone przypadki powinny być izolowane indywidualnie do czasu zejścia ze statku i przeniesienia do placówki ochrony zdrowia,
- niezbędna komunikacja pomiędzy poszczególnymi działami (medycznym, sprząającym, obsługującym kabiny, pralnią, itp.) w sprawie izolacji osób,
- postępowanie kliniczne z podejrzanyimi przypadkami na pokładzie,
- procedury dezynfekcji i czyszczenia obszarów potencjalnie zanieczyszczonych, w tym kabin przeznaczonych do izolacji,

- postępowanie z bliskimi kontaktami podejrzanych przypadków,
- procedury zbierania Formularza Lokalizującego Pasażerów/Załogę (Passenger/Crew Locator Forms - PLF),
- procedury dostarczania żywności, gospodarowania odpadami, praniem czy odbieraniem naczyń od izolowanych podróżnych.

Personel pokładowy powinien wiedzieć na temat planu postępowania w razie epidemii i wdrażać w razie potrzeby.

Informacje przed wejściem na pokład

Pasażerowie i członkowie załogi powinni otrzymać informacje zgodnie z zaleceniami WHO dla ruchu międzynarodowego dotyczące rozprzestrzeniania się epidemii COVID-19. Porady i zalecenia WHO dostępne są na stronie internetowej WHO dotyczącej COVID -19 <https://www.who.int/health-topics/coronavirus>

Informacje przed zejściem ze statku

Do czasu gdy zostanie odwołane ostrzeżenie przed COVID-19 przez zajmującą się sytuacjami nadzwyczajnymi Organizację Zdrowia Publicznego o Międzynarodowym Znaczeniu (Public Health Emergency of International Concern – PHEIC) zaleca się aby wszyscy pasażerowie i członkowie załogi wypełnili Formularz Lokalizujący Pasażerów/Załogę (PLF) i aby dane te pozostawały na statku przez co najmniej miesiąc od chwili zejścia na ląd. Informacje zawarte w PLF powinny być – na wniosek organów ochrony zdrowia - w sytuacji wykrycia potwierdzonego przypadku choroby, przekazane tym organom w celu śledzenia potwierdzonego przypadku po zejściu ze statku i po zakończeniu rejsu.

Kontrola przed wejściem na pokład

Do czasu zakończenia epidemii COVID-19 zaleca się statkom pasażerskim odbywającym rejsy międzynarodowe dostarczenie pasażerom ogólnych informacji na temat COVID-19 oraz środków zapobiegawczych a także wdrożenie wstępnej kontroli w celu odwołania lub zmiany harmonogramu wejścia na pokład i zapewnienia właściwego postępowania przez odpowiednie organy ochrony zdrowia, poprzez możliwość zidentyfikowania każdego podróżnego za pośrednictwem kwestionariusza PLF (Aneks 1) jako bliskiego kontaktu w przypadku COVID-19.

Kontakt to osoba, której dotyczy którakolwiek z poniższych czynności:

- zapewnia bezpośrednią opiekę nad pacjentami z COVID -19, odwiedza pacjentów lub przebywa w tym samym środowisku co pacjent z COVID-19. – Pracuje w pobliżu lub dzieli tę samą kabinę/pomieszczenie z pacjentem COVID-19. – Podróżuje razem z pacjentem COVID-19 w jakimkolwiek środku transportu. – Żyje w tym samym gospodarstwie co

pacjent z COVID-19 w ciągu 14 dni po wystąpieniu objawów rozpatrywanego przypadku (2).

Edukacja

Armatorzy powinni zapewnić załodze wskazówki jak rozpoznać symptomy i objawy COVID-19.

Załodze powinno się przypominać o procedurach, których należy przestrzegać gdy pasażer lub członek załogi wykazuje oznaki i symptomy wskazujące na ostrą chorobę układu oddechowego.

Szczegółowe krajowe wytyczne dla członków załogi dotyczące środków zapobiegawczych mogą być dostępne (3) na stronie:

<http://www.cdc.gov/quarantine/maritime/recommendations-for-ships.html>

Tymczasowe wytyczne WHO dotyczące „Opieki domowej dla pacjentów z podejrzeniem nowego koronawirusa (2019-nCoV) zakażenia z łagodnymi objawami i postępowanie z korona wirusem” (4) oraz dotyczące stosowania masek medycznych można znaleźć na stronie internetowej WHO dla COVID-19.

Personel medyczny na pokładzie statków powinien być poinformowany i otrzymywać aktualizowane dane o COVID-19 oraz o wszelkich wytycznych dostępnych dla personelu opieki zdrowotnej. Sprawdź, jak WHO aktualizowała informacje na stronie internetowej WHO dotyczącej COVID-19.

Postępowanie w przypadku podejrzanych sytuacji na pokładzie

Definicja podejrzanych przypadków:

- A. Pacjent z ostrym zakażeniem dróg oddechowych (gorączka, kaszel i wymagana hospitalizacja) i bez innych etiologii, które w pełni wyjaśniają obraz kliniczny i z historią podróży do lub mieszkający w Chinach lub innym kraju z obecnością przenoszenia¹ COVID-19 w ciągu 14 dni przed wystąpieniem objawów, LUB
- B. Pacjent z ostrą chorobą układu oddechowego i co najmniej jedną z następujących przyczyn mających miejsce w ciągu 14 dni poprzedzających wystąpienie objawów:
 - a) kontakt z potwierdzonym lub prawdopodobnym przypadkiem COVID-19 lub b) pracował lub odwiedzał placówkę opieki zdrowotnej gdzie pacjenci z potwierdzonym lub prawdopodobnym przypadkiem COVID-19 byli leczeni.

Jeżeli ustalono, że istnieje podejrzenie przypadku COVID-19 na pokładzie to powinno się aktywować plan postępowania. Podejrzany przypadek powinien być poinstruowany aby

¹ Przenoszenie wspólnotowe jest definiowane jako „powszechne przekazywanie wspólnotowe, o czym świadczy niezdolność do powiązania potwierdzonych przypadków poprzez łańcuch przekazywania lub poprzez zwiększenie pozytywnych testów poprzez rutynowe badania próbek wskaźnikowych (np. próbek nie związanych z jakimkolwiek znanym łańcuchem przekazywania”.

natychmiast nosić maskę medyczną, jak postępować w przypadku kaszlu, w jaki sposób myć ręce oraz zostać wyizolowanym w przygotowanym oddziale izolacyjnym, kabinie lub pomieszczeniu z zamkniętymi drzwiami. Środki kontroli zakażeń powinny być stosowane zgodnie z wytycznymi WHO (2, 5). Zejście na ląd i przekazywanie podejrzanego przypadku do placówki opieki zdrowotnej na lądzie w celu przeprowadzenia dalszej oceny i badań laboratoryjnych powinno zostać jak najszybciej zorganizowane we współpracy z organami ochrony zdrowia w porcie.

Oprócz personelu medycznego zapewniającego opiekę zdrowotną wszystkie osoby wchodzące do izolatki powinny stosować standardowe środki ostrożności dotyczące kontaktów, jak opisano w wytycznych WHO dotyczących kontroli zakażeń (5) i powinny być odpowiednio przeszkolone w zakresie wejść do izolowanych pomieszczeń.

Obowiązki armatora

Zgodnie z Międzynarodowymi Przepisami dot. Zdrowia (IHR 2005) kapitan statku musi niezwłocznie poinformować odpowiednie organy ochrony zdrowia o każdym podejrzanym przypadku COVID-19. Statki odbywające rejsy w podróży międzynarodowej powinny wypełnić Międzynarodową Deklarację o Stanie Zdrowia (Maritime Declaration of Health – MDH) i przesłać ją do odpowiednich władz zgodnie z wymogami portu zwinięcia.

Armatorzy muszą ułatwić stosowanie środków ochrony zdrowia i dostarczyć wszelkich istotnych informacji dotyczących zdrowia publicznego wymaganych przez portowe organy ochrony zdrowia. Operatorzy statków mają przekazać portowym organom ochrony zdrowia wszelkie niezbędne informacje (PLF, listę załogi², listę pasażerów³) w celu śledzenia kontaktu, gdy na pokładzie zidentyfikowano potwierdzony przypadek COVID-19 lub gdy podróżujący, który był na pokładzie mógł być podczas podróży narażony na kontakt z wirusem i został zdiagnozowany jako potwierdzony przypadek po zakończeniu rejsu.

Zejście na ląd podejrzanego przypadku/przypadków

Podczas zejścia na ląd podejrzanego przypadku/przypadków należy dołożyć wszelkich starań aby zminimalizować narażenie innych osób i skażenie środowiska. Podejrzeni chorzy powinni być wyposażeni w maskę chirurgiczną aby zminimalizować ryzyko przeniesienia choroby. Pracownicy zaangażowani w transport podejrzanego chorego powinni stosować się do praktyk kontroli zakażeń zgodnie z wytycznymi WHO (5,7).

- a. Personel transportowy, w tym personel medyczny, powinni rutynowo przestrzegać higieny rąk, nosić maski medyczne, chronić oczy (stosując gogle lub osłonę twarzy), nosić ubrania z długimi rękawami i rękawiczki podczas transportowania pacjentów w ambulansie.

² Konwencja o Ułatwieniach w Międzynarodowym Ruchu Morskim FAL, Formularz Nr 5

³ Konwencja o Ułatwieniach w Międzynarodowym Ruchu Morskim FAL, Formularz Nr6

- środki ochrony osobistej należy zmieniać po każdym transporcie pacjenta i odpowiednio utylizować w zamkniętych pojemnikach, zgodnie z krajowymi przepisami dotyczącymi odpadów zakaźnych.

b. Kierowca ambulansu musi przebywać z dala od chorego (w odległości co najmniej 1 m). Nosić maskę medyczną ale nie są wymagane żadne inne środki ochrony osobistej, jeżeli ta odległość jest zachowana. Jeżeli kierowca musi również pomóc przy załadunku pacjentów do karetki to powinien postępować zgodnie z zaleceniami dotyczącymi środków ochrony osobistej w punkcie a) powyżej.

c. Upewnić się, że pojazdy transportujące mają jak najlepszą wymianę powietrza (np. poprzez otwarcie okien).

d. Personel transportujący chorych powinien często myć ręce odkażalnikiem na bazie alkoholu lub wodą z mydłem i upewnić się, że ręce są umyte przed nałożeniem środków ochrony osobistej i po ich zdjęciu.

e. Ambulanse lub pojazdy transportowe powinny być czyszczone i dezynfekowane, ze szczególną uwagą kładzioną na obszary pozostające w kontakcie z chorym. Czyszczenia należy dokonywać regularnie, zwykłym mydłem lub detergentem domowym a następnie zastosować zwykły środek dezynfekujący dla gospodarstw domowych zawierający 0,5% podchlorynu sodu (w proporcjach 1 część wybielacza na 9 części wody).

Wymogi dotyczące powiadamiania i sprawozdawczości Państw-Stron WHO

Właściwy organ w porcie musi natychmiast poinformować Krajowy Punkt Epidemiologiczny jeżeli zidentyfikowano podejrzany przypadek COVID-19. Po zakończeniu diagnozy laboratoryjnej i jeżeli wynik jest pozytywny to wówczas Krajowy Punkt Epidemiologiczny informuje o tym WHO.

Krajowy Punkt Epidemiologiczny zwraca uwagę na Artykuł 43 dotyczący Dodatkowych Środków Ochrony Zdrowia, który stwierdza, że Państwa-Strony wdrażają wszelkie dodatkowe środki, które znacznie ograniczają ruch międzynarodowy (odmowa wjazdu lub wyjazdów międzynarodowych) podróżnych i/lub statków lub ich opóźnień przez ponad 24 godz i przekazują WHO uzasadnione informacje dotyczące zdrowia publicznego i odpowiednie naukowe informacje.

Postępowanie z kontaktami

Śledzenie kontaktu powinno rozpocząć się natychmiast po zidentyfikowaniu podejrzanego przypadku na pokładzie, bez oczekiwania na wynik laboratoryjny i aby uniknąć opóźnień we wdrażaniu środków zapobiegawczych gdy jest to konieczne. Należy dołożyć wszelkich starań aby zminimalizować narażenie innych podróżnych i środowiska na statku oraz jak najszybciej oddzielić kontakt od pozostałych.

Definicja bliskiego kontaktu na pokładzie statku (narażenie na wysokie ryzyko)

- osoba, która przebywa w tej samej kabinie z podejrzanym/potwierdzonym przypadkiem COVID-19;
- osoba, która była w kontakcie w odległości 1m lub w otoczeniu z podejrzanym/potwierdzonym przypadkiem COVID-19 (dla pasażerów dotyczy to dzielenia kabiny, uczestnictwo we wspólnych zajęciach na pokładzie lub na lądzie, uczestnictwo w tej samej grupie podczas podróży, spożywanie posiłków przy tym samym stole; dla członków załogi dotyczy to pracy w tych samych miejscach na pokładzie);
 - o dotyczy to członków załogi, którzy mieli bliski kontakt (według powyższej definicji) z podejrzanym lub potwierdzonym przypadkiem COVID-19, tj. stewardów, którzy sprzątają kabiny, obsługi restauracji dostarczającej posiłki do kabiny, instruktorów sportowych, którzy prowadzili zajęcia z bliskim kontaktem, itp.
- pracownicy służb medycznych lub inne osoby bezpośrednio sprawujące opiekę nad podejrzanym./potwierdzonym przypadkiem COVID-19.

Jeżeli w wyniku rozprzestrzeniania się wirusa na pokładzie statku wystąpi duża epidemia należy dokonać oceny rozprzestrzeniania się jej wśród pasażerów i załogi. Jeżeli trudno określić kim są bliskie kontakty i stwierdzono rozszerzanie się epidemii – wówczas wszyscy podróżni (pasażerowie i załoga) mogą zostać uznani za bliskie kontakty, które stwarzają duże ryzyko.

Wszyscy podróżni, którzy spełniają definicję „bliskiego kontaktu” powinni zostać poproszeni o wypełnienie Formularza Lokalizującego Pasażerów /Załogę i pozostanie na pokładzie statku w swoich kabinach lub, najlepiej, w specjalnie wyznaczonym do tego celu miejscu na lądzie (jeżeli jest to możliwe, jeżeli statek znajduje się w porcie na początku lub na końcu swojej podróży, gdy ma miejsce wsiadanie/wysiadanie pasażerów lub załadunek/wyładunek) zgodnie z instrukcjami otrzymanymi od właściwych organów ochrony zdrowia, do czasu uzyskania wyników laboratoryjnych dla podejrzanych przypadków.

Jeżeli wynik laboratoryjny dla podejrzanych przypadków jest pozytywny to wszystkie bliskie kontakty powinny zostać poddane kwarantannie w specjalnie wyznaczonych obiektach na lądzie i nie mogą odbywać podróży międzynarodowych chyba, że zostało to zorganizowane zgodnie z zaleceniami WHO w sprawie repatriacji. Uwagi dotyczące procedur kwarantanny w czasie podróży znajdują się na stronie internetowej WHO. Osoby poddane kwarantannie, które miały kontakt z potwierdzonym przypadkiem powinny natychmiast skontaktować się ze służbami zdrowia w przypadku wystąpienia w ciągu 14 dni objawów. Jeżeli w ciągu 14 dni od chwili narażenia się na wirusa nie wystąpią żadne objawy, to osoba kontaktowa nie jest uważana za zagrożoną rozwojem COVID-19. Wdrożenie tych szczególnych środków ostrożności może zostać zmienione przez organy zdrowia publicznego w zależności od oceny ryzyka poszczególnych przypadków i ich kontaktów.

Jeżeli wynik laboratoryjny podejrzanego przypadku jest pozytywny to wszyscy podróżni, którzy nie spełniają definicji „bliskiego kontaktu” będą uważani za osoby niskiego ryzyka i powinni zostać poproszeni o uzupełnienie Formularza Lokalizującego Pasażerów/Załogę ze swoimi danymi kontaktowymi i podanie miejsc, w których będą przebywać przez następne 14 dni. Wdrożenie tych środków ostrożności może zostać zmienione przez organy zdrowia publicznego w zależności od oceny ryzyka poszczególnych przypadków i ich kontaktów. Dalsze instrukcje mogą być podawane przez służby zdrowia. Podróżni, którzy są uważani za osoby o niskim ryzyku powinni otrzymać następujące informacje i porady (9):

- Szczegółowy opis objawów i sposobów przenoszenia choroby.
- Powinni zostać poproszeni o samodzielne monitorowanie objawów COVID-19, w tym sprawdzanie gorączki, kaszlu, trudności w oddychaniu przez 14 dni od chwili ewentualnego narażenia.
- Powinni być poproszeni o natychmiastowe samo izolowanie się i skontaktowanie ze służbami zdrowia w przypadku wystąpienia jakichkolwiek objawów w ciągu 14 dni. Jeśli w ciągu 14 dni nie pojawią się żadne objawy to osoba kontaktowa nie jest uważana za osobę zagrożoną rozwojem COVID-19.

Wytyczne WHO dotyczące środków kwarantanny można znaleźć na stronie internetowej WHO na temat COVID-19.

Środki podejmowane na statku

W przypadku gdy statek, którego to dotyczy, zawija do innego portu niż port docelowy lub rozpoczynający podróż, organy ochrony zdrowia powinny ocenić ryzyko i podjąć decyzję - w porozumieniu z armatorem – o zakończeniu rejsu. Inspekcja statku, za którą idzie zastosowanie środków ochrony zdrowia (np. czyszczenie i dezynfekcja na podstawie ustaleń inspekcji, która powinna być przeprowadzana zgodnie z IHR (2005) - Międzynarodowe Przepisy dot. Zdrowia- Artykuł 27 „Wpływ na transport”. Szczegółowe informacje WHO zatytułowane „Podręcznik do inspekcji statków i wydawania świadectw sanitarnych statków” dostępne są na stronie:

https://www.who.int/ihr/publications/handbook_ships_inspection/en/. Aby uzyskać więcej szczegółów na temat inspekcji, zobacz następny paragraf zatytułowany „Badania Środowiskowe”. Skażone odpady powinny być utylizowane zgodnie z procedurami władz portowych. Środki ochrony zdrowia wykorzystane na statku powinny być odnotowane w świadectwach sanitarnych statku.

Następna podróż/rejs może się rozpocząć gdy czyszczenie i dezynfekcja zostaną zadowalająco zakończone. Zaleca się aby aktywny nadzór na statku odbywał się przez następne 14 dni. Ponadto zaleca się aby armator zbadał możliwość aby następna podróż/rejs odbyła się, jeśli to możliwe, z nową załogą.

Czyszczenie i dezynfekcja

Pomieszczenia medyczne, kabiny i miejsca zajmowane przez pacjentów i bliskie kontakty potwierdzonego przypadku COVID-19 powinny być czyszczone i dezynfekowane codziennie i jako finalne czyszczenie/dezynfekcja przeprowadzone zgodnie z wytycznymi WHO dotyczącymi zapobiegania zakażeniom i kontroli podczas opieki zdrowotnej w przypadku podejrzenia zakażeniem COVID-19 (10). Wszystkie inne miejsca na pokładzie powinny być czyszczone i dezynfekowane zgodnie z procedurami sprzątnięcia dostępnymi na statku, szczególnie w przypadku wystąpienia ogniska epidemii.

Szczegółowe informacje na temat czyszczenia i dezynfekcji kabin można znaleźć w wytycznych WHO „Opieka domowa dla pacjentów z podejrzeniem zarażenia koronawirusem (nCoV) z łagodnymi objawami i postępowanie z kontaktami” (4).

Pranie, naczynia i odpady z kabin podejrzanych przypadków i kontaktów powinny być traktowane jako zakaźne, zgodnie z planem postępowania z ogniskiem zakaźnym przewidzianym na statku w przypadku innych chorób zakaźnych (np. zapalenie żołądka i jelit).

Może być konieczne aby statek pozostał w porcie przez okres wymagany do wykonania czyszczenia i dezynfekcji na pokładzie.

Statek, który został uznany za mogący stanowić zagrożenie przestaje być uznawany za taki wówczas, gdy portowe władze ochrony zdrowia zaakceptują przeprowadzone kontrole i stwierdzą, że na pokładzie nie ma warunków, które mogłyby stanowić zagrożenie dla zdrowia publicznego.

Śledzenie wybuchu epidemii

Wysiłki kontroli epidemii COVID-19 skupiają się na powstrzymaniu choroby i zapobieganiu nowym przypadkom. Na pokładzie statków istotne jest aby zidentyfikować najbardziej prawdopodobny tryb/tryby rozprzestrzeniania się choroby i znaleźć początkowe źródło/źródła epidemii. Na dużych statkach, w tym na statkach wycieczkowych, które przewożą obywateli wielu narodowości, konieczne są skoordynowane wysiłki w celu przeprowadzenia dochodzenia i ustalenia ogniska choroby, co może mieć międzynarodowe konsekwencje.

Artykuł 6 IHR (2005) stanowi, że Strona Państwowa przekazuje WHO terminowo, dokładnie i wyczerpująco szczegółowe informacje, którymi dysponuje, dotyczące zdrowia publicznego (definicja przypadków, wyniki laboratoryjne, źródło i rodzaj ryzyka, liczba przypadków, zgony, warunki wpływające na rozprzestrzenianie się choroby i stosowane środki medyczne) oraz sprawozdanie, a w razie potrzeby przedstawia trudności, z którymi się boryka oraz

zgłasza potrzebę pomocy organu IHR – PHEIC – „Zagrożenie Zdrowia Publicznego o Zasięgu Międzynarodowym” (6).

Badanie epidemiologiczne

Zespół badań terenowych powinien podjąć wszelkie niezbędne środki i odpowiednio stosować środki ochrony osobistej aby zapobiec epidemii.

Analizę należy przeprowadzić z uwzględnieniem następujących czynników ryzyka, które odnoszą się do: kolegów z kabiny, współtowarzyszy, grup podróżnych, udziału w zajęciach na lądzie, restauracji, barów, miejsc jadalnych na podstawie list rezerwacji posiłków, lokali gastronomicznych, miejsc siedzących (schematy), udziału w imprezach publicznych w pomieszczeniach statkowych (siłownia, teatr, kino, kasyno, Spa, wodne urządzenia rekreacyjne), pokłady, strefy pożarowe/jednostki wentylacyjne. Zapisy, które mają być poddane przeglądowi i uwzględniane w śledzeniu epidemii to: manifest statku, lista rezerwacji działań, schematy statku, lista rezerwacji kabin, zapisy dotyczące występowania wymiotów, rejestry przypadkowego uwalniania kału do basenów, jadalnia, listy rezerwacji, dziennik GI, plany kabiny, listy stewardów przypisanych do każdej kabiny i wszelkie zapisy dotyczące cech demograficznych podróżnych. Minimalne wymagania dotyczące danych, które powinny być gromadzone są zawarte w formularzu Lokalizatora Zdrowia Publicznego Pasażerów/ Załogi (Aneks 2).

Badania środowiskowe

Należy przeprowadzić ukierunkowaną kontrolę w celu oceny czy procedury izolacji i środki na pokładzie statku zostały właściwie zastosowane i czy dostawy sprzętu ochrony osobistej były wystarczające, czy personel został przeszkolony w zakresie korzystania ze środków ochrony osobistej. Podczas kontroli należy sprawdzić procedury czyszczenia i dezynfekcji (protokoły, produkty, czas kontroli, stosowanie środków ochrony osobistej), częstotliwość czyszczenia i dezynfekcji (zwłaszcza często dotykanych powierzchni). Skoncentrowana kontrola powinna również sprawdzić każdą załogę, która mogła pracować podczas wystąpienia objawów oraz dostawców żywności, personel sprzątający i obsługę Spa.

Próbki z powierzchni i materiałów środowiskowych, jeśli to możliwe, mogą być zbierane i wysyłane do laboratorium w celu przeprowadzenia badań przed i po zastosowaniu procedur czyszczenia i dezynfekcji. Personel powinien być przeszkolony w zakresie używania środków ochrony osobistej w celu uniknięcia infekcji. Próbki środowiskowe, które można pobierać do zbadania to: wymazy powierzchniowe z kabin, w których odnotowano przypadki choroby i często dotykane powierzchnie w miejscach publicznych i obszarach przygotowywania żywności, w tym spiżarni w pobliżu skażonych kabin i pomieszczenia medyczne, w których izolowano chorych, kanały wentylacyjne, ściekowe, kanały powietrzne, filtry powietrza w jednostkach wentylacyjnych kabin, ścieki i zbiorniki wody rekreacyjnej.

Odniesienia

1. WHO (Światowa Organizacja Zdrowia). Handbook for management of public health events on board ships.2106 (Podręcznik do zarządzania wydarzeniami w dziedzinie zdrowia publicznego na pokładzie statku.)
2. WHO. Global Surveillance for human infection with novel coronavirus (2019- nCoV). Interim guidance v3 2020 31 January 2020 Report No. : WHO/2019-nCoV/SurveillanceGuidance/2020.3 Contract No: 2 February 2020. (Globalny nadzór nad zakażeniem ludzi nowym koronawirusem (2019-nCoV). Wytyczne okresowe v3 2020 z 31 stycznia 2020 raport nr: WHO/2019- nCoV/ Wytyczne tymczasowe/2020. Umowa no: z 2 lutego 2020.)
3. WHO. Centers for Disease Control and Prevention. Interim Guidance for Ships on Manning Suspected Coronavirus Disease 2019 2020. Available from: <https://www.cdc.gov/quarantine/maritime/recommendations-for-ships.html>. (Centra Kontroli i Zapobiegania . Tymczasowe Wytyczne dla Statków w Sprawie Postępowania z Chorbą Spowodowana Koronawirusem 2019 2020 . Dostępne na w/w stronie internetowej.
4. WHO. Home care for patient with suspected novel coronavirus (nCoV) infection presenting with mild symptoms and management of contracts. Interim guidance. 4 February 2020 (Opieka domowa pacjenta z podejrzeniem zakażenia koronawirusem (nCoV) z łagodnymi objawami i postępowanie z kontaktami. Wytyczne przejściowe. 4 luty 2020.
5. WHO. Infection prevention and control Turing health care when novel coronavirus (nCoV) infections suspected. Interim guidance 2020. (Zapobieganie zakażeniom I kontrola opieki zdrowotnej wówczas gdy jest podejrzewane nowe zakażenie kronawirusem (nCoV). Wytyczne przejściowe.2020.
6. WHO. International health regulations (2005) Third ed. Geneva 2016. (Międzynarodowe przepisy dot. zdrowia (2005) . Trzecie wydanie Geneva 2016).
7. WHO. Advice on the use mask in the community, during home care and in healthcare settings in the context of the novel coronavirus (2019-nCoV) outbreak.2020. (Porady dotyczące stosowania masek w społeczeństwie, podczas opieki domowej i w placówkach opieki zdrowotnej w kontekście wybuchu epidemii korona wirusa (2019-nCoV).2020.)
8. WHO. Key considerations for repatriation and quarantine of travelers in relation to the outbreak of novel coronavirus 2019-nCoV 2020 [updated 11 February 202013/2/2020]. Available form: https://www.who.int/ith/repqatriation_Qarantine-nCoV-key-considerations_HQ-final11Feb.pdf?ua=1. (Kluczowe uwagi dotyczące repatriacji i kwarantanny podróżnych w związku z wybuchem epidemii korona wirusa 2019-nCoV.2020. {Aktualizacja 11 luty 202013/2/2020. Dostępna na w/w stronie internetowej.

9. European Centre for Disease Prevention and Control. Public health management of persons having had contact with cases of novel coronavirus in the European Union. Stockholm” ECDC , 2020 30 January 2020. Report No. (Europejskie Centrum Zapobiegania I Kontroli Chorób. Zarządzanie zdrowiem publicznym osób, które miały kontakt z przypadkami nowego koronawirusa w Unii Europejskiej. Sztokholm: ECDC, 2020 30 styczeń 2020. Raport nr
10. WHO. Infection prevention and control during health care when novel coronavirus (nCoV) infection is suspected. Interim guidance. 25 January 2020. 2020 (Zapobieganie zakażeniom i kontrola podczas opieki zdrowotnej, gdy podejrzewa się nowe zakażenie koronawirusem (nCoV). Wytyczne tymczasowe. 25 styczeń 2020. 2020.

Podziękowania: WHO z wdzięcznością podkreśla wkład Centrum Współpracy ds. Międzynarodowych Przepisów dot. Zdrowia oraz Uniwersytetu Thessaly (w Volos, w Grecji) w przygotowanie tego dokumentu.

ANEKS 1

PRZYKŁADOWY KWESTIONARIUSZ PRZED WEJŚCIEM NA POKŁAD (do wypełnienia przez każdą dorosłą osobę, która ma wejść na pokład)

Nazwisko – jak w paszporcie:

-

Nazwiska i imiona wszystkich wspólnie podróżujących dzieci poniżej 18-ego roku życia:

-
-
-

Pytania:

W ciągu ostatnich 14 dni:

- Czy ty, lub którakolwiek z w/w osób mieliście kontakt z kimkolwiek u kogo zdiagnozowano koronawirusa (COVID-19) ?
- Czy ty, lub którakolwiek z w/w osób opiekowaliście się pacjentem z COVID-19, współpracując z pracownikami służby zdrowia zakażonymi koronawirusem?
- Czy ty, lub którakolwiek z w/w osób pozostawaliście w bliskim otoczeniu z pacjentem zarażonym koronawirusem?
- Czy ty, lub którakolwiek z w/w osób pracowaliście w bliskiej odległości lub byliście w jednej klasie z pacjentem COVID-19?
- Czy ty, lub którakolwiek z w/w osób podróżowaliście razem z pacjentem COVID-19 w jakimkolwiek środku transportu?
- Czy ty, lub którakolwiek z w/w osób mieszkaliście w tym samym gospodarstwie domowym co pacjent COVID-19?

ANNEX 2

Formularz Zdrowia Publicznego Pasażerów/Załogi Formularz Lokalizujący

Data r/m/d

Formularz Zdrowia Pasażerów/Załogi Formularz Lokalizujący: Aby ochronić twoje zdrowie, przedstawiciele ochrony zdrowia publicznego potrzebują tego formularza jeśli podejrzewają chorobę zakaźną na statku. Twoje informacje pomogą funkcjonariuszom służby zdrowia w skontaktowaniu się z tobą jeśli narazisz się na zainfekowanie. Ważne aby wypełnić ten formularz całkowicie i dokładnie. Twoje dane będą przechowywane zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa i wykorzystane wyłącznie w celu ochrony zdrowia publicznego. - **Dziękujemy, że pomagasz nam chronić twoje zdrowie**

Jeden formularz powinien być wypełniony przez dorosłego członka każdej rodziny/członka załogi. Pisz drukowanymi literami (WIELKIMI LITERAMI). Pozostaw puste pola dla spacji.

Informacje dot. rejsu **1.Nazwa linii & 2. Nazwa statku** **3.Nr kabiny** **4.data zaokrętowania**

--	--	--	--	--

DANE OSOBOWE: **5. Nazwisko** **6.Pierwsze Imię** **7.Parafka** **8.Płeć**

--	--	--	--	--

NUMER/NUMERY TELEFONU pod którymi można się skontaktować gdyby była taka potrzeba. łącznie z nr kierunkowym kraju i miasta

9. Komórkowy

10. Służbowy

11. Domowy

12. Inny

13. Adres mailowy

STAŁY ADRES:

14. Numer i ulica

15. Nr mieszkania

16. Miasto

17.Stan/prowincja

18. Kraj

19. Kod pocztowy

TYMCZASOWY ADRES: jeśli przez najbliższe 14 dni nie będziesz przebywać w stałym wyżej wymienionym miejscu zamieszkania, wpisz adres gdzie będziesz przebywać

20. Nazwa hotelu (jeśli w jakimś będziesz)

21. Numer i ulica (oddziel spacją numer i ulicę)

22. Nr pokoju

23.Miasto

24.Stan/Prowincja

25.Kraj

26. Kod pocztowy

INFORMACJE O KONTAKCIE ALARMOWYM do kogoś, kto może skontaktować się z tobą w ciągu następnych 30 dni

27. Nazwisko

28.Imię

29.Miasto

30. Kraj

31. Adres mailowy

32.Telefon komórkowy

33. Inny numer telefonu

34. TOWARZYSZE PODRÓŻY – RODZINA: Dotyczy tylko jeżeli wiek jest poniżej 18 lat

Nazwisko

Pierwsze imię

Nr kabiny

Wiek<18

35. TOWARZYSZE PODRÓŻY - NIE SPOKREWNIENI: Także dotyczy grup (jeśli jakieś są)

Nazwisko

Pierwsze imię

Grupa (turystyczna, biznesowa,inna)